
Program funkcjonowania i rozwoju Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Małym Rudniku na lata 2024-2029

opracowanie własne:

Małgorzata Kaszuba

Mały Rudnik, maj 2024

Wstęp

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Małym Rudniku, w skrócie GOKiS, funkcjonuje w przestrzeni społeczno-kulturalnej gminy Grudziądz od roku 1968. Zawsze był swoistym miejscem spotkań, rozwijania talentów, integracji w czasach różnych, często trudnych dla kultury. To tu dzieci, a czasem starsi mieszkańcy wsi oglądali swój pierwsze w życiu spektakl teatralny albo uczestniczyli w koncercie muzyki na żywo z użyci. Podstawowa rola Ośrodka Kultury nie zmieniła się, jest to miejsce, którego nadrzędnym zadaniem jest rozpoznawanie i zaspakajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy Grudziądz. GOKiS działa na podstawie Ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 poz. 87) oraz na podstawie Statutu nadanego przez Organizatora, którym jest gmina Grudziądz. Ostatnia zmiana statutu nastąpiła na mocy Uchwały Rady Gminy Grudziądz Nr L/442/2022 z dnia 24 lutego 2022 roku, w sprawie zmiany nazwy instytucji kultury Gminny Ośrodek Kultury w Małym Rudniku oraz nadania jednostce nowego statutu. Z tą datą Ośrodek Kultury stał się również Ośrodkiem Sportu. Statut określa szczegółowo cele i zadania jednostki.

Działalność Ośrodka przyspieszyła po roku 2013. Powstawały kolejne koła zainteresowań dla różnych grup wiekowych, coraz więcej osób zaczęło spędzać swój wolny czas w miejscu potocznie zwanym Domem Kultury. W roku 2014 powstał tu pierwszy na terenie gminy Grudziądz klub seniora, który dziś funkcjonuje jako Stowarzyszenie Seniorów Gminy Grudziądz. Innowacyjne działania kulturalne, kolejne wydarzenia tj. koncerty, widowiska, pokazy, działania warsztatowe, zwiększenie ilości imprez cyklicznych oraz szeroka współpraca podejmowana przez zespół pracowników GOKiS, nie były dziełem przypadku, a owocem ciężkiej pracy dyrektora i zespołu pracowników GOKiS. To właśnie szeroka oferta kulturalna realizowana w dość trudnych warunkach lokalowych była głównym bodźcem do podjęcia działań w kierunku rozbudowy i remontu Ośrodka Kultury w Małym Rudniku. I tak w roku 2020 rozpoczęła się inwestycja budowlana, której owocem jest całkowicie odmieniony, powiększony obiekt. Oddany do użytku zaledwie pięć miesięcy temu budynek, to nowoczesna przestrzeń do realizacji zadań z zakresu upowszechniania kultury. To o wiele lepsze warunki pracy, które dają możliwość realizowania kilku zadań jednocześnie, inspirują i sprawiają, że GOKiS wciąż będzie ubogacał swoje działania w odpowiedzi na potrzeby Organizatora i mieszkańców gminy.

Funkcjonowanie

Działania GOKiS zawsze opierały się na fundamencie bardzo dobrej współpracy z Organizatorem jednostki tj. z Wójtem gminy, jak również z radnymi gminy Grudziądz, którzy pozostawali przychylni na sprawy kultury i wydatki z nią związane. Ośrodek współpracuje ze wszystkimi podmiotami uczestniczącymi w życiu gminy Grudziądz tj. z sołectwami, jednostkami OSP, Gminną Biblioteką Publiczną i Przedszkolem w Małym Rudniku, miejscową parafia, ze Szkołami Podstawowymi, Kołami Gospodyń Wiejskich i pozostałymi stowarzyszeniami. Tak powinno pozostać, ponieważ budować można tylko przez współpracę i porozumienie. Przy GOKiS prężnie działa Stowarzyszenie Razem SMR do którego należę od początku jego istnienia. Funkcjonowanie GOKiS nie byłoby możliwe bez środków finansowych. Są one przekazywane bezpośrednio od organizatora jako dotacja podmiotowa przyznawana na rok kalendarzowy. Każdy rok budżetowy podczas mojego zatrudnienia w GOKiS był zakończony pomyślnie. Podczas gdy inni dyrektorzy martwili się o ostatnie w roku rachunki, tu były realizowane zakupy. Środki zewnętrzne na prowadzenie działalności statutowej GOKiS może pozyskiwać samodzielnie. Środki te mogą pochodzić bezpośrednio z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego lub z Narodowego Centrum Kultury w Warszawie. Z takich środków już GOKiS korzystał. Każdy wniosek dotacyjny złożony przez GOKiS był pisany samodzielnie w przypadku otrzymania środków zewnętrznych także samodzielnie realizowany, ewaluowany i rozliczany. Koniecznością jest dalsze poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania działalności statutowej GOKiS i wnioskowanie o nie. O fundusze europejskie należy zabiegać organizując wydarzenia kulturalne (środki miękkie) ale też mając na uwadze kosztowne zakupy brakującego oświetlenia scenicznego czy remontu boiska. Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej co roku uruchamia środki na lokalną infrastrukturę sportową. Dodatkowe środki na działania kulturalne trzeba pozyskiwać z dotacji, grantów, poprzez różne fundacje, a także od sponsorów tj. firm i osób prywatnych. Na moją prośbę GOKiS otrzymywał wsparcie rzeczowe od okolicznych firm na organizację imprez głównie dla dzieci. Kolejnym źródłem finansowania działalności bieżącej jest wynajem sceny mobilnej, niektórych elementów wyposażenia oraz wynajmu boiska sportowego.

Działania Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu jak już sama nazwa wskazuje można podzielić na dwa nurty tj. kultura i sport. Warto wspomnieć też o szerokich działaniach, które ciężko zakwalifikować np. przygotowanie i sprzątanie Sali udostępnianej na zebrania i spotkania wiejskie, szkolenia dla mieszkańców gminy, dbałość o budynek, jego wyposażenie czy prawidłowe utrzymanie boiska sportowego, obsługę nagłośnienia i oświetlenia na wyjazdach, podczas imprez szkolnych i sołeckich.

Kultura

Działania kulturalne realizowane przez GOKiS, warto pogrupować ze względu na ich charakter, i tak znajdziemy tu:

- ✓ działania edukacyjne
- ✓ imprezy cykliczne związane z obchodami świąt kalendarzowych (planowane)
- ✓ wydarzenia o charakterze kulturalnym bądź interdyscyplinarne wynikające z potrzeb mieszkańców gminy Grudziądz

Od września 2024 roku, w GOKiS będą odbywały się zajęcia z malarstwa i rysunku. Odtworzymy miejsce dla dzieci i młodzieży uzdolnionej, która pod fachowym okiem będzie pracowała nad rozwojem talentu plastycznego. Zwiększymy liczbę konkursów i przeglądów amatorskiej twórczości dziecka. Nowoczesna infrastruktura GOKiS pozwala na zorganizowanie tych wydarzeń na szczeblu powiatowym i krajowym. Nowa scena to idealne miejsce dla koła teatralnego, które warto reaktywować. Mogą tu funkcjonować dwie grupy teatralne: dla dzieci i dorosłych. Z doświadczeń lat minionych i wiedzy o teatrze, wiem, że jest to przestrzeń w której młody człowiek nabiera odwagi scenicznej, otwiera się, uczy się poprawnej wypowiedzi, a to wszystko owocuje w dorosłym życiu. Dla dorosłych zabawa z teatrem to swoista terapia na trudności dnia codziennego, oraz sposób na integrację. Imprezy cykliczne ujęte w rocznym kalendarzu należy ubogacić. Od roku 2025 planuję realizować plener rzeźbiarski na terenie Gminnego Ośrodka Sportów Wodnych nad jeziorem Rudnickim Wielkim. Nie jest to miejsce przypadkowe. Po kończącym się remoncie będzie to teren zadbany, monitorowany, z miejscem na noclegi dla rzeźbiarzy, którzy będą pracować i mieszkać w jednym miejscu. To wydarzenie kulturalne przyciągnie wiele osób i stanie się jedną z ważniejszych, cyklicznych imprez na terenie gminy

Grudziądz. Wydarzenia o charakterze kulturalnym wynikające z potrzeb mieszkańców gminy Grudziądz to wydarzenia, których nie dało się wcześniej zaplanować. Przykładem takiego działania jest potańcówka pod hasłem „Dyskoteka w Rudzie” oraz różne spotkania tematyczne. Nie mamy dożynek gminnych, jednak alternatywą dla tego wydarzenia jest turniej wiedzy i umiejętności pomiędzy sołectwami. Organizacja turnieju to szansa na integrację i poznanie się mieszkańców dwudziestu pięciu sołectw gminy Grudziądz. W działaniach kulturalnych na szczeblu lokalnym, odnotowuje się większe zaangażowanie kobiet niż mężczyzn. Jedną z podstawowych przyczyn tego faktu jest brak odpowiedniej oferty zajęć dla mężczyzn. Jest to nie tyle zadanie, ale wyzwanie na kolejną kadencję dyrektora: stworzenie warunków i możliwości, które zwiększą uczestnictwo w kulturze wśród mężczyzn. Kolejną grupą, której warto poświęcić więcej uwagi jest młodzież. Młodzież w GOKiS to osoby uczestniczące w różnych zajęciach kulturalnych i sportowych. W celu przyciągnięcia większej ilości młodych do GOKiS warto zorganizować grupę wolontariuszy. Młodzi muszą mieć poczucie sprawczości i wpływu na to co dzieje się wokół nich. Trzeba stworzyć im do tego odpowiednie warunki. W tej chwili nie ma zajęć dla najmłodszych dzieci i jest to kolejne zadanie do zrealizowania przez dyrektora GOKiS.

Sport

Obecnie w GOKiS realizowane są cotygodniowe zajęcia gimnastyki dla seniorów z elementami Nordic Walking oraz Capoeira (taniec połączony z elementami walki przy dźwiękach bębnów). Również panie mogą skorzystać z zajęć ruchowych im dedykowanych, które odbywają się raz w tygodniu. Ważnym elementem promowania kultury fizycznej i zdrowego stylu życia są biegi, których organizatorem od bieżącego roku jest GOKiS. Jest to Bieg Ogniomistrza, Bieg UltraŁoś oraz Bieg Karpia. Te wydarzenia wymagają dużego zaangażowania ze strony organizatora, głównie ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom biegów, jak również ze względu na zmieniające się przepisy. Przy organizacji biegów trzeba też pamiętać o najmłodszych i dać im możliwość uczestniczenia w biegach na miarę ich możliwości, tak aby od najmłodszych lat uczyć aktywnego spędzania wolnego czasu.

Nowa, dużo większa sala widowiskowa umożliwi kontynuowane imprez sportowych, które odbywały się w okresie jesienno-zimowym tj. amatorski turniej tenisa stołowego i rozgrywki szachowe. Do GOKiS przynależy kompleks boisk sportowych. Płyta boiska do piłki nożnej jest należycie utrzymana i często wykorzystywana do rozgrywania meczy piłki nożnej oraz treningów. Tu odbywają się międzyszkolne zawody sportowe na szczeblu gminy i powiatu, a także gminne zawody OSP. Podczas remontu i rozbudowy GOKiS, boiska do piłki ręcznej i siatkowej zostały zniszczone przez ciężki sprzęt używany na budowie. W najbliższej przyszłości należy ten teren przywrócić do stanu pierwotnego. Remontu wymagają także łazienki sportowe. Ogromnym wyzwaniem na kolejne lata pracy dyrektora GOKiS jest przejęcie plaży gminnej w miejscowości Biały Bór planowane na ten rok. Funkcjonuje tam Gminny Ośrodek Sportów Wodnych, jak już sama nazwa wskazuje, to miejsce przyjazne do uprawiania sportów. Tu osoby korzystające z plaży będą mogły wypożyczać nowoczesny sprzęt wodny, dzieci będą korzystały ze zjeżdżalni jakiej nie ma w najbliższej okolicy. Piętnaście nowych domków wypoczynkowych i pole namiotowe z zapleczem sanitarno - kuchennym to atrakcyjna baza dla turystów, których z pewnością nie zabraknie w tak malowniczym miejscu, obdarzonym walorami przyrodniczymi. Ośrodek Sportów Wodnych ze swoją nowoczesną infrastrukturą to ogromny potencjał do wykorzystania dla promocji gminy Grudziądz w Polsce i za granicą.

Słabe strony

- Znacznym utrudnieniem w pracy GOKiS jest jego usytuowanie w południowej części gminy Grudziądz. Ta sytuacja sprawia, że mieszkańcy północy mają znacznie dłuższą drogę do pokonania chcąc uczestniczyć w wydarzeniach organizowanym w Małym Rudniku.
- Trudnością w realizacji zadań z zakresu kultury jest także geograficzne położenie gminy Grudziądz, gdzie nie ma tradycji ludowych, regionalnego stroju czy rozwiniętego rzemiosła artystycznego.

- Słaba strona instytucji kultury w skali globalnej to brak osób chętnych do pracy. Głównym powodem tej sytuacji jest z pewnością praca w weekendy i święta oraz brak możliwości awansu zawodowego.
- W naszym regionie brakuje także amatorskich grup artystycznych i animatorów kultury.

Mocne strony

- GOKiS jest rozpoznawalny, wypracował swoją Markę.
- Nowoczesne wnętrze, swobodna przestrzeń i zaplecze, którego wcześniej nie było to ogromne atuty. Bezsporne jest to mocna strona dla kontynuowania i ulepszania bieżącej działalności.
- Wieloletnie doświadczenie w organizowaniu imprez.
- Kolejną mocną stroną Ośrodka są jego pracownicy. To grupa ludzi rozumiejących sens pracy w sektorze kultury.

Szanse

- Stali uczestnicy wydarzeń kulturalnych, osoby oczekujące na kolejne wydarzenie.
- W gminie Grudziądz przybywa mieszkańców, a co za tym idzie; zwiększa się liczba odbiorców kultury i wzrasta zainteresowanie aktywnym uczestnictwem w kulturze.
- Stałe próby pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych.
- Szkolenia pracowników i motywowanie ich do dalszej, jeszcze lepszej pracy oraz zwiększenie zatrudnienia.

Podsumowanie

Obecnie GOKiS to miejsce rozpoznawalne nie tylko wśród mieszkańców gminy Grudziądz, ale też poza nią. Mając na uwadze, dalsze funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Małym Rudniku, w pierwszej kolejności trzeba utrzymać to co już zostało zbudowane tj. marka, oferta, bardzo dobra atmosfera miejsca.

Dbając o to co jest, należy dążyć do ciągłego rozwoju poprzez rozszerzanie oferty kulturalnej dostosowanej do potrzeb odbiorców kultury w każdym wieku. Obchody

świąt kalendarzowych należy organizować w sposób niepowtarzalny, tak aby zawsze wzbudzały ciekawość i zainteresowanie. Trzeba prowadzić szeroką współpracę z twórcami, artystami i innymi podmiotami zajmującymi się upowszechnianiem kultury. W kolejnych latach działalności GOKiS należy pozyskać zewnętrzne środki finansowe na doposażenie sceny w elementy oświetlenia na miarę nowoczesnego Ośrodka Kultury oraz na wspomnianą infrastrukturę sportową. Należy zwiększyć zatrudnienie w GOKiS o animatora kultury i sportu oraz instruktora.

W procesie realizowania założeń strategicznych na kolejne lata będę kładła nacisk na szeroką współpracę z innymi podmiotami, aby realizować wspólne działania na szeroką skalę. Niezbędne są do tego ciągłe obserwacje zmieniających się kontekstów kulturowych, społecznych, oraz pojawiających się trendów.

Małgorzata Koszuba